

Jól fésült úrifíú korbáccsal

A férjnek szólt, az asszony kapta?

Az elmúlt héten sok szó esett egy históriáról, amelyről azt mondhatná az ember, nem kell fölfújni. Végül is nem halt meg senki. Viszonylag könnyű testi sértést követtek el. Egy arculcsapás nem a világ, és különben is, annyi megalázott és megszorított ember él a világon. Igen, ezt is lehet mondani. Meg azt is, hogy vannak keményen csattanó érvek. Úgy hangoznak, mint egy ostorcsapás. Rádai Eszter az esetről előbb Hanák Katalinnal, majd pedig Horváth Balázs belügyminiszterrel beszélgett.

– Hogyan kezdődött? A szombati Népszabadságban megjelent Hanák Péter a Nyilvánosság Klubban tartott előadásának a szövege. Föl lehetett-e fedezni valamilyen összefüggést az újságban megjelent írás és a nap eseményei között?

HANÁK KATALIN: Teljesen nyilvánvalóan. A cikk reggel jelent meg, aztán kilenc óra tájt jött az első telefon. Nagyon udvarias férjhang jelentkezett, a férjemet kérte. Mondtam, hogy sajnos nincs itthon, csak holnap lesz itt. Ezután röviden rátért, hogy miért is hívta. Ez körülbelül abban foglalható össze: hogy jön ez a piszkos, rohadt zsidó ahhoz, hogy belerúgjon Csoóri Sándorba, és egyáltalán, hogy jön ahhoz, hogy hozzászóljon egy olyan nemzetnek a kérdéseire és problémáira, amelyhez semmi köze sincsen?!

Volt itt szó akasztófáról

– Hanák Péter ebben az előadásban Csoóri Sándornak a Hittelben megjelent nézetivel vitakodott.

H. K.: Hadd mondjam meg rögtön, hogy itt valóban Csoóri Sándorról is van szó, de a cikk középpontjában voltaképpen nem ez állt. Ki-

lenctől kezdődtek el a telefonok. Volt, aki egy kicsit jobban cifrázta, és beszélt rohadt liberalizmusról is, volt itt szó akasztófáról, nyúzásról – és ezek művelt urak voltak, nem fiatalemberek, nem gyerekek. Semmiképpen nem arról van szó, hogy holmi suhancok.

– Egész nap csöngött a telefon?

H. K.: Egész nap, és ha a férjem nincs külföldön, és nem vártam volna, hogy hátha hazaszól, talán vétképp le is mondom róla, hogy fölvegym a telefonokat. A dolog egyre durvábbá vált, és ez megrendített; hat órákor aztán ki is kapcsoltam a telefont. Másnap reggel úgy fél kilenc tájban csöngettek. Amikor megkérdeztem, hogy ki az, egy ismeretlen férjhang közölte velem, hogy a férjemtől hozott sürgős üzenetet. Félig nyitottam ki az ajtót. Abban a pillanatban egy borszíjjal az arcomba csaptak. Ketten voltak, de én csak az egyik fiatalembert láttam. Ez egyáltalán nem volt – mint ahogy elterjedt – toprongyos alak, punk, skinhead. Jól fésült úrifíú volt. Sportosan, de jól öltözött. És ütött. Nekem annyi erőm volt, hogy visszanyomjam az ajtót. Nem erőszakoskodtak tovább, elszaladtak egy pillanat alatt. Voltak újságcikkek, ahol az a kifejezés szerepelt, hogy megverték. Ez, mondjuk, túlzás. Ha reálsan akarom nézni a dolgot, akár be is jöhettek volna a lakás-

Egy arculcsapásra

Megdöbbenéssel értesültünk arról, hogy Hanák Katalin szociológust borszíjjal megverték. A brigantik, akik a lakásába behatoltak, így vettek elégtételt férje, Hanák Péter előadásáért, amely a Nyilvánosság Klub szeptember 22-i konferenciáján hangzott el, és a Népszabadság múlt szombati számában is megjelent. Nem pusztán szolidaritásunkról kívánjuk biztosítani a – zsidózó és unokái életét fenyegető telefonokkal is – megalázott asszonyt. Hanem újfent hitet teszünk azok mellett a liberális és demokratikus értékek mellett, amelyek a szakmai rendezvény tárgyát képezték, minthogy azokat az eszméket kívánta arcul csapni a támadó.

Nézeteket azonban hiába próbálnak megvesszőzni. Gondolatokkal gondolatokat, érvekkel érveket lehet szembehelezni. Legalábbis annak a civilizációnak a játékszabályai szerint, amelyek a polgári nyilvánosság létezése óta a szabadság technikájának fejlesztésén fáradozik, újra és újra beleütközve az ököljogba. Az ütközések olykor katasztrófákhoz vezethetnek, s Hanák Péter előadását éppen az a humanista meggyőződés hatotta át, hogy a brutális konfrontációk elkerülhetők. Sőt megelőzhetők, ha a történelem lomtarából nem veszik elő azokat a csúsztatási technikákat, amelyek segítségével a magyar szabadság ügye szembeállítható a magyar nemzet ügyével. Am „a mi házi vitáinkban az a sajátosság” – mondotta az előadó –, „hogy a katasztrófákért nem a tettesek, hanem az áldozatok vagy az örökösök a felelősek”. E sajátosság kimondásának percében a „Hagyomány és jövőkép” előadója a bölcsészkaron nem tudhatta még, hogy a privat környezetét veszélyeztetni a bizonyító eljárással, de tudta – és tudta a konferencia többi (történész, filozófus, esztéta, közgazdász) előadója, hozzászólója és a hallgatóság –, hogy ha a magyar közgondolkodásból kirekesztődik a demokratikus és liberális tradíciók egész sora, ismét fölülkerekedik a politikai vandalizmus. Habár a Nyilvánosság Klub azért rendezte a legutóbbi vitáját, hogy fórumhoz segítse a szellemi élet épségén öröközőket – akár illetéktelenül is tájékoztatnia kell mindenkit: *addig közbiztonság sincs, amíg az írástudók nem képesek szélsőséges gondolataikon uralkodni. Az ultranacionalista és ókonzervatív nézetekkel ugyanis nem az a baj, hogy tudományosan meghaladottak, hanem hogy szétzilálják a civilizált együttélés szabályait, fölbontják az univerzális normákat.*

A Nyilvánosság Klub ügyvivő testülete

ba, védtelen voltam, és valóban alaposan el is agyabugyálhattak volna.

– Ezután mi történt? Amikor a rendőrséget fölhívta, és elmondta a szíjjal ütést, mit mondtak?

H. K.: Rendőrséget hívtam ki. Valóban tíz perc alatt itt voltak. Igazán figyelmesen meghallgatták az egész történetet. Én azt hittem, hogy ezzel teljesítettem a magam kötelezettségét, de mint kiderült, másnap írásban kellett eme kérvényemet beadni, és itt van egy – nem olyan borzasztóan lényeges, de talán nem is lényegtelen – jogi probléma a számomra. Nevezetesen: itt végül is nem egyszerűen egy magánsélelemről van szó, a dolog ennél lényegesen több. Aligha kétséges, hogy itt végül is egy torz, ostoba és – én ezt a dolgot senkivel összefüggésbe hozni nem tudom, de mégiscsak – valamiféle iszonyatos, embertelen politikai gesztusról van szó.

– Belügyminiszter úr, Hanák Katalin azt mondta, hogy ön fölhívta őt aznap délután.

HORVÁTH BALÁZS: Nem, én nem hívtam föl őt, én a férjét hívtam föl, vele beszéltem is. Hanák Katalinnal nem is beszéltem.

– Miért tartotta fontosnak, hogy fölhívja őket?

H. B.: Azért, mert szóltak nekem. Én nagyon tiszteltem Hanák professzor urat, ismerem az írásait. De hogyha bárki mással történik ez, Pető Iván feleségével történik, ugyanúgy fölhívtam volna Ivánt. Nyilván azért, mert új seprű jól seper...

– Honnan szerzett tudomást az esetről?

H. B.: A rendőrségen jelentették ezt a dolgot, és amikor lehet, utánajárok a rendőrség jelentésének, megkérem az információkat.

– Ön mit tart az ügyről?

H. B.: Megmondom, én nem látok mögötte a mostani konstelláció szerint semmilyen nemtelen dolgot. Nem tudom, hogy ezt illyemire vissza lehet-e vezetni. Annyi mocskos történik mostanában a lakásokban, közutakon és mindenhol, hogy ezt az egyet kiemelni... Mert biztos, hogy ez nem valami faji, etnikai, vallási stb. indíttatású eset volt. Itt van nálam a szeptember 30-i jelentés, amelyből idéznék egy mondatot: „A bejelentő – tehát dr. Hanák Katalin Sarolta – elmondotta, hogy a két férfit nem ismeri és a fenti esemény okát sem.”

Hisztériakeltés

– Beszámolt a telefonokról is, a korábbi mocskolódó telefonokról?

H. B.: Be, igen. Idézem, egy pillanat, itt van: „... megtörténhetnek olyan dolgok, hogy az unokáit lehetséges, hogy el fogja ütni valamilyen autó. Ezeket a telefonokat nem vette igazán komolyan, de véleménye szerint elképzelhető, hogy összefüggés van a tegnapi telefonok és a ma történtek között.” Azért nyugodtam meg, mert nem hangzott el egy szó sem. Én nem emlékszem arra, hogy egy ilyen indulatos cselekményt valaha is hang nélkül elkövettek volna. Hogyha azt motiválta volna valami, akkor, amikor sújtanak, be